

AAARGH

Česky a Slovensky

PROTI REVISIONISMUS

David Irving a "osvětimská lež"

Pavel Zeman

Těžko bychom hledali mezi zahraničními specialisty na dějiny druhé světové války a třetí říše kontroverznější postavu, než je Angličan David Irving. Ač nedostudovaný historik,[1] stal se z něho v průběhu uplynulých více než třiceti let mezinárodně známý autor řady knih[2] a získal pověst člověka, který objevil řadu nových pramenů z nacistické éry týkajících se především A. Hitlera a jeho okolí.[3] Současně se ale také proslavil svými kontroverzními výklady holocaustu, angažmá na mezinárodní revizionistické scéně, kontakty s německými neonacisty a popíráním existence osvětimských plynových komor. Dnes je možné konstatovat, že na prahu nového století a tisíciletí stojí David Irving v řadě s těmi, kdož falšují, bagatelizují, příkrášlují a ospravedlňují historii nacistického Německa a pro jejichž způsob výkladu používá nejnovější literatura[4] místo staršího označení historický revizionismus termín negationismus.

Zatím co měl ale starší termín revizionismus spíše bagatelizující význam a byl většinou spojován pouze s popíráním holocaustu, neomezuje se koncept negacionismu jen na něj, ale zahrnuje všechny snahy přepsat dějiny pro osobní a především politické cíle. Všechny takového výklady pak byly a jsou využívány pro politické cíle různých neonacistických a extrémistických hnutí a původně i neextrémistických autoři, hlásící se k této revizi dějin, jsou těmito skupinami rychle instrumentalizováni a většinou brzy nacházejí cestu do jejich řad nebo alespoň do jejich blízkého okruhu.[5] To je i příklad Davida Irvinga, který zaujímá v historii tohoto přístupu k dějinám v posledních desetiletích nepřehlédnutelné postavení. Jeho pozice mezi revizionisty (dále v textu se pro tentokrát držím tohoto termínu) je ovšem specifická, protože na rozdíl od řady "klasických" revizionistických a extrémistických autorů (např. Arthur R. Butz, David Leslie Hoggan, Fred A. Leuchter, Emil Lachout, Robert Faurisson, Paul Rassinier, Ernst Zündel, Udo Walendy a dal.)[6] prošel vývojem od nekonformního, ale poučeného znalce nacistické éry k zastánci "osvětimské lži" (tj. popírání existence plynových komor v Osvětimi-Birkenau), který se ovšem současně snaží dokázat, že jeho revize třetí říše je založena na pečlivém studiu dobové materie a má příslušné vědecké kvality.

Samotný historický revizionismus[7] prošel stejně jako později jeho představitel David Irving vlastním vývojem a jeho kořeny, což může být pro někoho překvapující, sahají hluboko do dvacátých let dvacátého století. Ve Spojených státech byl spojen se snahami seriózní americké historiografie kriticky vyložit oficiální vládní výklady role, kterou sehrály USA za první světové války. Tyto výklady měly podobu proněmeckého stanoviska zastávaného hlavně historikem Elmerem Harry Barnesem,[8] jenž se nakonec v průběhu druhé světové války a po ní dostal na výrazně pronacistické postoje a je apologety nacismu

nejen v USA považován za jednoho ze zakladatelů pronacistické revize dějin.[9] V německém prostředí pak označoval od dvacátých let termín revizionismus (říšský revizionismus)[10] úsilí o revizi versailleského diktátu z roku 1919 a toto úsilí se také stalo hnací silou Hitlerovy politiky po roce 1933. Po skončení druhé světové války byl sice návrat k předválečným revizionistickým náladám nemožný, ale potíže s obnovou zničeného Německa komplikované studenou válkou a neustálé připomínání německé viny za rozpoutání války a válečné zločiny vyvolaly v Německu nový druh revizionismu, jehož hlasateli se stali bývalí funkcionáři třetí říše. Jeho obsahem byla obhajoba nacismu a sociálních vymožeností nacistického státu a ohlas nacházel u sociálně deklasovaných vedoucích vrstev třetí říše. U bývalých příslušníků Wehrmachtu pak hrála centrální roli otázka viny za rozpoutání války, což je také do dnešní doby jedno z hlavních revizionistických témat.

Ideově vycházel nový německý revizionismus z paměti říšského pracovního vůdce Konstantina Hierla *Im Dienst für Deutschland. 1918-1945* (1954), ze vzpomínek Joachima von Ribbentropa vydaných posmrtně jeho ženou pod názvem *Zwischen London und Moskau. Erinnerungen und letzte Aufzeichnungen* (1953) a především z knihy bývalého úzkého spolupracovníka Ribbentropa a Alfreda Rosenberga Petera Kleista *Auch du warts dabei* (1952). Kleist vyložil nacistickou politiku jako oprávněnou odpověď na Versailles a odsoudil antihitlerovskou koalici jako amorální atak na Třetí říši.[11] Jeho kniha se navíc stala prototypem revizionistické historiografie spojením tří stereotypů pravicově-extremistických historických výkladů, jimiž byly: 1) obžaloba Versailles jako legitimní krok nacistické politiky, 2) demaskování západních politiků usilujících o hegemonii jejich zemí a zničení Hitlerova prosperujícího Německa, 3) zamlžení reality nacistické politiky příkrášlujícími pojmy.[12] Význam Kleistovy knihy pro pronacistickou revizi dějin podtrhl na počátku šedesátých let amatérský americký historik David L. Hoggan, jenž vylíčil ve své knize *Der erzwungene Krieg*, inspirované právě Kleistem a vydané navíc v roce 1961 v Německu, Hitlera jako velkého státníka a mírotvůrce a jeho odpůrce jako války chtivá monstra. Důležitější v případě Hogganovy práce ale bylo to, že šlo o knihu plnou falešných citací a pramenů a jeho technika matení čtenářů od té doby účinně funguje mezi revizionisty jako škola manipulativního zacházení s historickými prameny. Hogganova kniha byla dále významná i proto, že předznamenala pozdější vzájemné kontakty revizionistických autorů na obou stranách Atlantiku. Z nich se v dalších desetiletích vyvinula dobře fungující spolupráce a jejím centrem se staly díky liberálnějšímu zákonodárství hlavně USA a Kanada.[13]

Historický revizionismus ale nezůstal omezen pouze na USA a Německo, případně Kanadu, ale našel své příznivce i v dalších zemích, hlavně ve Francii a Skandinávii. Jeho tematické spektrum se pak uzavřelo na konci sedmdesátých let a od té doby se revizionističtí autoři zdokonalují v metodách a technice psaní, což se výrazně týká i námi sledovaného Davida Irvinga. Jak ukázala Hogganova kniha, ale také například publikace *Wahrheit für Deutschland. Die Schuldfrage des Zweiten Weltkrieges* (1965) Hogganova německého epigona Udo Walendyho, soustředili se revizionisté do přelomu šedesátých a sedmdesátých let na bagatelizaci německé viny za rozpoutání druhé světové války, odůvodnění války se SSSR jako války preventivní (útok na SSSR údajně předešel ruský útok na Německo)[14] či zlehčování nacistických zločinů poukazem na "zločiny" spojenecké - např. bombardování německých měst.[15] Po té se zaměřili na popírání holocaustu, které je do dnešní doby jejich hlavním tématem.[16] Tato "druhá vlna" revizionismu má podobu antisemitismu a jde o politicky motivované popření holocaustu a hrubé urážení židovských obětí. Ve skutečnosti je metaforou pro odmítání pluralitní (multikulturální) společnosti, odmítání principů rovnosti, respektování rovných práv bez ohledu na původ a přesvědčení a přitakávání autoritativismu a rasismu.[17] Výsledkem této revize je zbavení se pocitu studu za spáchané zločiny a jejich popírání vychází z letitých protizidovských předsudků i jejich nových forem a opírá se o následující argumentační linie: a) popření zabíjení z rasových důvodů, b) popření funkce plynových komor a hromadného pálení mrtvol, c) manipulace s počty obětí. [18] Revizionistická fascinace Osvětímí[19] a popírání osvětimského vraždění židovského obyvatelstva má pak dva

důvody - v žádném jiném táboře nebylo zabito tolik obětí a žádný jiný vyhlazovací tábor nepřežilo tolik svědků.

Na počátku této "druhé vlny" stála brožura v Dánsku žijícího bývalého příslušníka SS jedné z poboček osvětimského tábor Thiese Christophersena *Die Auschwitz-Lüge* (1973), který popřel existenci plynových komor v Osvětimi-Birkenau. Stejné názory je možné najít i v knize *Der Auschwitz-Mythos - Legende oder Wirklichkeit?* (1979) penzionovaného vrchního finančního rady z Hamburku Wilhelma Stägliche a díle Ericha Kerna *Die Tragödie der Juden. Schicksal zwischen Propaganda und Wahrheit* (1979). Vydatné pomoci se pak evropským revizionistům dostalo ze zámoří v podobě knih prominentního amerického revizionisty a profesora elektrotechniky a výpočetní techniky na Severozápadní univerzitě v Evanstonu v Illinois Arthura R. Butze *The Hoax of the Twentieth Century* (1976). Ten tvrdil, že za války "zmizelo" 350 000 židů, protože ztratili spojení se svými rodinami, okolo 200 000 židů Němci z různých důvodů popravili a dále "odhalil", že velká část židovského obyvatelstva se dostala ilegálně do USA. Druhým revizionistickým "bestsellerem" ze zámoří se stala kniha německého Kanadana Richarda Harwoodse *Did Six Million Really Die?* (1975), za jejíž vydání a šíření další neonacistické literatury byl v roce 1988 odsouzen v Kanadě k devíti měsícům nepodmíněně jiný německý Kanadán Ernst Zündl.[20] A právě soudní proces s Ernstem Zündelem zahájil "třetí vlnu", a zatím poslední, revize holocaustu. Z podnětu bývalého profesora literatury na lyonské univerzitě a předního zastávce "osvětimské lži" Roberta Faurissona,[21] již zmíněného Thies Christophersena a vydavatele revizionistické literatury Udo Walendyho vypracoval pro Zündelovu obhajobu "odborník" na plynové komory z Bostonu Fred A. Leuchter pseudovědecké dobrozdání (*The Leuchter Report. The First Forensic Examination of Auschwitz*), podle něhož plynové komory v Osvětimi-Birkenau neexistovaly.[22] Tento muž navštívil během sedmi dnů (25. 2. - 3. 3. 1988) v doprovodu svojí ženy, kresliče, kameramana a tlumočnicka bývalé koncentrační tábory v Osvětimi a Majdanku. V Osvětimi-Birkenau odebral bez schválení místních úřadů a bez přítomnosti dalších svědků vzorky ze zbytků plynových komor a již 5. dubna 1988 předložil 132 stránkovou zprávu, podle níž se žádné vraždění plynem a spalování plynem zabitých židů v Osvětimi-Birkenau neodehrálo.[23] Jeho expertíza vycházela z pseudovědeckého srovnání používání plynu při popravách vězňů v amerických věznicích a v Osvětimi-Birkenau a také z falšování dosavadních znalostí o osvětimském vyhlazování. Ostatně Leuchter se před soudem v Torontu sám přiznal, že kromě toho, že není inženýr, jak je revizionisty představován, se jeho příprava na cestu do Osvětimi a Majdanku zakládala pouze na studiu literatury dodanou mu Robertem Faurissonem.

Vydáním Leuchterovy zprávy se dostal revizionistům do rukou další "argument" proti Osvětimi a současně se tím otevřela zatím poslední etapa revizionismu založená na popírání holocaustu domněle nezpochybnutelnými vědeckými důkazy z oblasti přírodních věd.[24] Po první zprávě totiž publikoval v roce 1989 Leuchter společně s Robertem Faurissonem a Markem Weberem z Institutu for Historical Review druhou zprávu o údajných plynových komorách v Dachau, Mathausenu a Hartheimu. Podle Zündelova vzoru si pak najal známý představitel neonacistické scény Otto Ernst Remer pro svoji obhajobu u zemského soudu ve Schweinfurtu v roce 1992, u něhož byl obžalován z podněcování k rasové nenávisti, jako znalce diplomovaného chemika Germara Rudolfa. Ten měl stejně jako Leuchter vědecky vyvrátit možnost plynování v Osvětimi-Birkenau a také se o to s pomocí chemické analýzy podepřené řadou tabulek a grafů pokusil ve svém spise *Gutachten über die Bildung und Nachweisbarkeit von Cyanidverbindungen in den Gaskammern von Auschwitz* (1991). Výsledek byl ale stejný jako v případě Leuchterovy zprávy a Rudolf byl navíc za svoje "vědecké" dobrozdání propuštěn z Institutu Maxe Plancka ve Stuttgartu a později souzen za podněcování k rasové nenávisti, což ho přimělo k útěku do Španělska.

Přesto, že soudy v Kanadě ani v Německu nepřijaly uvedené "expertízy" jako důkaz zpochybňující genocidu židů za druhé světové války, pro revizionisty platila a platí

Leuchterova zpráva jako definitivní důkaz toho, že se holocaust nekonal, a že jde o velkou propagandistickou lež. A to i přes to, že po vydání knihy francouzského lékárníka Jean Claude Pressaca[25] v polovině devadesátých let, která důkladně zdokumentovala existenci a činnost osvětimských plynových komor, již není možné toto tvrdit. Leuchterův pseudovědecký spis se navíc stal na přelomu osmdesátých a devadesátých let záminkou k revizionistické propagandistické kampani v německy mluvících zemích, které se zúčastnili notoricky známí neonacisté jako např. Ewald Althans, Michael Kühnen, Christian Worch, Manfred Roeder a již zmíněný generálmajor ve výslužbě Otto Ernst Remer. Součástí této kampaně byla řada veřejných revizionistických vystoupení, jichž se zúčastnili kromě výše uvedených dále Robert Faurisson, Fred Leuchter a Ernst Zündel. Jedním z jejich vrcholů měl být například na jaře 1991 v Mnichově Ernestem Zündelem organizovaný Mezinárodní revizionistický kongres. Ten byl ale zakázán a jeho organizátor Ernst Zündel zatčen. V plánu také byly pochody centrem Mnichova a expedice do Osvětimi, která měla podle rakouského neonacisty Waltera Ochensbergera dokázat, že holocaust prostě a jednoduše nebyl.[26]

Zákazy revizionistických akcí a soudní stíhání jejich protagonistů ukázaly, jak důležitá je pro revizionisty písemná agitace. A uvědomoval si to jistě i David Irving, který vystoupil v roce 1988 u kanadského soudu jako svědek Zündelovy obhajoby, a o rok později napsal předmluvu k anglickému vydání Leuchterovy zprávy. Pro zasvěcené toto nebylo překvapením, neboť znali jeho kontakty s německými revizionisty, podíl na návrhu udělit v roce 1984 Rudolfovi Hessovi Nobelovu cenu míru i jeho spolupráci s kalifornským Institutem for Historical review.[27] Přesto byl tento krok jeho definitivním příklonem k revizionistickému taboru. Není ovšem jednoduché najít odpověď na to, proč se David Irving vydal touto cestou a pohřbil tím zbytky své pověsti autora knižních bestsellerů o Třetí říši. Podle autora pozoruhodné knihy o Hitlerových interpretech Rona Rosenbauma[28] je třeba se vrátit do šedesátých let, kdy se David Irving rozhodl po mezinárodním úspěchu své knihy o bombardování Drážďan věnovat Adolfu Hitlerovi a to obdobným způsobem, jakým psal o zničení Drážďan, totiž s využitím vzpomínek pamětníků. Zjednal si přístup k Hitlerově sekretářce Christině Schröderové a Hitlerovu pobočníkovi Otto Günschemu a ti ho uvedli do "magického kruhu" osob z Hitlerova okolí. Od nich pak získal řadu informací a dokumentů, ale jak se svěřil Ronu Rosenbaumovi, současně byl jimi fascinován: *"Hovořil jsem s těmito lidmi v roce 1967, 1968 a 1969. Vedl jsem s nimi dlouhé rozhovory, které jsem nahrál. Vyptával jsem se jich na všechny podrobnosti. A velmi brzy mě napadlo, že jsem měl co dělat se vzdělanými lidmi. Hitler získal celou řadu vysoce vzdělaných lidí. Sekretářky byly prvotřídní. Pobočníci byli lidé, kteří absolvovali univerzitu nebo vojenskou akademii, nebo se dostali do vysokých vojenských postů díky svým osobním schopnostem. Byli to prozíraví lidé s velkými vědomostmi. ... Tito lidé o něm [Hitlerovi] hovořili bezvýhradně kladně. Když jsem k nim přišel takřka nepoznamenan, byl to skutečně základní zážitek - najít dvacet pět vzdělaných lidí, kteří se něm vyjadřovali pozitivně. Potom když získali tvoji důvěru a věděli, že je nepůjdeš udat k prokurátorovi, důvěřovali ti. A byli toho názoru, že nyní mohou svému šéfovi prokázat službu."* [29]

Po tomto zážitku se David Irving odvděčil "magickému kruhu" v roce 1977 vydáním první ze svých knih o A. Hitlerovi *Hitler s War*, v níž se snažil dokázat, odvolávaje se při tom na neexistenci Hitlerova písemného rozkazu k vraždění, že Hitler o holocaustu nevěděl a nenesl za něj na rozdíl od svých podřízených odpovědnost.[30] V dalších letech pak šel ještě dále a dospěl k již zmíněnému popření holocaustu, což se projevilo v posledních vydáních jeho monografie o Hitlerovi vyškrtnutím všech zmínek o Osvětimi jako vyhlazovacím táboře.[31] Ron Rosenbaum přirovnal v souvislosti s "magickým kruhem" Irvingovy postoje k tzv. stockholmskému syndromu, což je označení pro chování rukojmích v bance, kteří se začínají zastávat svých vězňů po tom, co s nimi nedobrovolně sdíleli dlouhou dobu společné prostory.[32] Sám Irving ale Rosenbaumovi nabídl i další vysvětlení svých jemně řečeno problematických výkladů dějin třetí říše a jejího vůdce. Jako dítě prý za války (ročník 1938) pozoroval na obloze prořídle řady spojeneckých leteckých svazů vracejících se z náletů, ale v anglických novinách se o spojeneckých ztrátách nic

nepsalo. Také údajně nechápal, jak mohli podle karikatur amerického magazínu Life tak směšné postavy jako Hitler, Goebbels a Göring pokořit takovou zemi jakou byla Anglie.[33] Pod vlivem těchto zážitků ho pak měla po válce provázet skepse odrážející se i v jeho názorech. Otázkou v této souvislosti samozřejmě zůstává, do jaké míry jde o dotatečné ospravedlnění Irvingových postojů setkávajících se velmi často s kritikou a odmítnutím.

Podle řady jiných Irvingových interpretů a kritiků nebyla a není motivem jeho sporných výroků o druhé světové válce a Třetí říši[34] tato skepse, ale spíše Irvingova snaha o zviditelnění[35] spojená s jeho oportunismem s nímž přistupoval a přistupuje k psaní svých knih, o nichž se jednou vyjádřil, že jsou jeho penzijním pojištěním, a které mu měly vynášet před dvaceti lety ročně sto tisíc liber zisku.[36] Po tom, co byly profesionálními historiky na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let odmítnuty jeho závěry o Hitlerovi netušícím nic o holocaustu,[37] začal totiž hledat z obavy z možného poklesu čtenářského zájmu o své knihy další čtenáře i v řadách příznivců revizionismu a neonacismu. Ty mu pak mohl zajistit již zmíněný Ernst Zündel se svým nakladatelstvím Samisdat. A to mohl být také důvod Irvingova angažmá v Zündelově procesu v roce 1988, po němž se zařadil mezi zastánce "osvětimské lži" a tento posun potvrdil řadou svých dalších aktivit v následujících letech, jimiž nijak nezůstal pozadu za dalšími zastánci teze o holocaustu jako židovském výmyslu. Po turné v bývalé NDR na začátku devadesátých let,[38] řadě zákazů od různých německých měst hovořit na jejich půdě o holocaustu, pokutě 10 000 marek od obvodního soudu v Mnichově v květnu 1992 za propagaci Leuchterovy zprávy a vystoupeních na akcích Německé lidové unie byl vypovězen v roce 1993 z Německa jako nežádoucí osoba. O tři roky později nakonec rozhodl správní soud v Mnichově o jeho časově neomezeném zákazu pobytu v Německu. Kromě toho byl v roce 1992 vykázan z Kanady a Itálie a v roce 1993 mu odepřely australské úřady udělit vstupní vízum.

Na počátku devadesátých let se také snažil upoutat pozornost údajnými Eichmannovými paměťmi, které získal při své návštěvě Argentiny, a od nichž si sliboval, že se veřejnosti opět představí jako objevitel nových dokumentů k dějinám třetí říše. I v tomto případě byl ale výsledek celé akce přinejmenším rozpačitý. Ve skutečnosti totiž nešlo o paměti, ale soubor Eichmannových poznámek, výroků a biografických portrétů Himmlera a Heydricha, jehož základem byl podle vyjádření Spolkového archivu v Koblenzi rozhovor pořízený s Eichmannem v době jeho pobytu v Argentině. Navíc tento materiál neobsahoval nic, co by již nebylo známo ať už díky knize Hannah Arendt *Eichmann v Jeruzalémě* (1964) nebo protokolům z Eichmannových výslechů v izraelském vězení, které publikoval v roce 1982 novinář Jochen von Lang.[39] Sám David Irving se pak dostal do úzkých díky tomu, že materiál, který označil veřejně za pravý, nepotvrzoval jeho verzi holocaustu, neboť stejně jako např. v roce 1980 Eichmannovou rodinou vydaná kniha *Ich Adolf Eichmann*, [40] obsahoval pasáž o rozhovoru Eichmanna s Heydrichem z podzimu 1941 o tom, že Hitler vydal rozkaz ke zničení židů. Východisko z této překerní situace nakonec David Irving našel v kuriózním tvrzení, že "paměti" jsou pravé, ale Eichmannovo tvrzení o Hitlerově rozkazu je lež, čímž jen potvrdil svoji snahu zbavit za každou cenu Hitlera odpovědnosti za holocaust. Podle Irvinga měl totiž Adolf Eichmann údajně psát své "paměti" v době suezské krize v roce 1956, kdy se obával, že Izrael obsadí Egypt a získá od bývalých nacistů, kteří zde pomáhali budovat egyptský zbrojní průmysl, informace o jeho argentinském pobytu. Proto se rozhodl svalit vinu za holocaust na Hitlera a vytvořit si tím alibi, pro případ, že by byl objeven a stíhán za svoji činnost za války.[41]

Po všech těchto akcích měla Irvingovu pošramocenou pověst napravit jeho monografie o Josefu Goebbelsovi z roku 1996.[42] Od ní očekával, že bude pro tentokrát díky řadě odsuzujících slov adresovaných Goebbelsovi méně oslavován apologety nacismu. Ve skutečnosti ale pokračoval ve falšování dějin holocaustu tím, že sice připustil masové vraždění židů, ale pouze jako důsledek neorganizovaných akcí vyvolaných událostmi na východní frontě, Osvětim vylíčil jako Himmlerův nejbrutálnější pracovní tábor s největší

úmrtností a odpovědnost za zločiny přiřkl hlavně Goebbelsovi na úkor "nevinného" Hitlera. Problematické to pak bylo i s jeho údajnou zásluhou na objevení nových částí Goebbelsových deníků v Moskvě,[43] které využil při psaní Goebbelsovy biografie. Podle Gitty Serenyové[44] to nebyl Irving ale editorka Goebbelsových deníků Elke Frölichová z Institutu für Zeitgeschichte v Mnichově, jež měla deníky v moskevském archivu na počátku devadesátých let objevit. Navíc byl David Irving obviněn, kromě podezření z neoprávněného "vypůjčení" si asi tuctu skleněných desek s deníkovými záznamy z archivu, že manipuloval z citáty z deníků tak, aby dokázal Goebbelsovi větší podíl na holocaustu.[45] Tím ovšem potíže s novou Irvingovou knihou neskončily. V roce 1996 se totiž chystalo její americké vydání v nakladatelství St Martin's Press, které se neobešlo bez protestů a to jak proti nakladatelství, tak i proti Davidu Irvingovi samotnému, jenž byl prudkostí protestů překvapen. Současně je ale vnímán jako součást "globální vendety" vedené proti jeho osobě[46] a jistě i pod jejich vlivem se rozhodl žalovat ve stejném roce u vrchního soudu v Londýně americkou historičku Deborah Lipstadt a nakladatelství Penguin Books pro urážku na cti. Cítil se totiž dotčen a poškozen její knihou *Denying the Holocaust. The Growing Assault on Truth and Memory* (London 1994),[47] v níž ho označila za jednoho z hlavních představitelů "osvětimské lži". To, že se odhodlal k žalobě teprve dva roky po vydání této knihy, pak nebylo proto, že by dříve neznal názory Deborah Lipstadt, neboť již v listopadu 1994 navštívil v Atlantě její přednášku o popíračích holocaustu a nabízel zde 1000 dolarů tomu, kdo najde dokument potvrzující existenci plynových komor.[48] Hlavním popudem pro žalobu se stala nejspíše zmíněná protestní kampaň z roku 1996, v jejímž pozadí cítil vliv knihy Deborah Lipstadt. Rok 1996 byla ale také posledním rokem, kdy bylo možné podat ve Velké Británii žalobu pro urážku na cti do tří let po publikování inkriminovaného textu.[49] Irvingovo rozhodnutí hájit svoji pověst u soudu jistě navíc podpořila i jeho úspěšná soudní pře se *Sunday Times* v roce 1996. V ní vysoudil 45 000 liber za to, že *Sunday Times* nedodržely dohodu, podle níž měl od nich dostat 75 000 liber za otištění Goebbelsových deníků nalezených v Moskvě.

Profesorka moderní judaistiky a holocaustu na univerzitě v Atlantě Deborah Lipstadt popsala ve své knize americkou a evropskou revizionistickou scénu a dokumentovala její proměnu po druhé světové válce v proud politicky motivovaného popírání holocaustu. Její kniha pak navíc razí zásadu, že se s popírači holocaustu nemá veřejně ani soukromě diskutovat[50] a v tomto duchu je také pojata jako jakýsi morální apel. Nebylo proto překvapením, že se David Irving, kterého Deborah Lipstadtová vylíčila ve své knize jako významného zastávce "osvětimské lži", rozhodl jít k soudu, kde se chtěl prezentovat jako velký znalec nacistické éry, jehož revize dějin třetí říše je založena na pečlivém studiu historických pramenů a má příslušné vědecké kvality. To, že k samotnému soudu došlo až v prvních měsících roku 2000, i když David Irving podal žalobu již v září 1996, bylo způsobeno tím, že ve Velké Británii je příprava soudní pře pro urážku na cti poměrně náročným a zdoluhavým procesem, který klade nemalé nároky na žalovanou stranu, neboť ta nese na svých bedrech veškerou tíhu důkazního řízení. Navíc britský právní řád předepisuje, že všechny důkazy musí být předloženy protivní straně ještě před zahájením procesu. Důkladná příprava obhajoby v případě žaloby pro urážku na cti je pak nutná i proto, že konečný výsledek takovéto soudní pře je předem vždy nejistý. Jako příklad se v této souvislosti uvádí soud spor lorda Aldingtona s Nikolajem Tolstým z roku 1989, v němž lord Aldington vysoudil neuvěřitelných jeden a půl milionu liber. Soud dal totiž Aldingtonovi za pravdu, když žaloval Tolstého kvůli tomu, že ho ve své knize o osudu Kozáků na konci druhé světové války [51] obvinil jako bývalého velitele osmého sboru páté britské armády v Korutanech z toho, že se v květnu 1945 spolupodílel na vydání Kozáků Rudé armádě. Deborah Lipstadtová a nakladatelství Penguin Books, které vydalo inkriminovanou knihu, si proto jistě i s vědomím toho, jak dopadla pře Aldington versus Tolstoj, důkladně připravili obhajobu, spolufinancovanou mimo jiné i Stevenem Spielbergem, a postavili ji na dobrozdáních předních evropských a amerických specialistů na dějiny třetí říše, holocaustu a politického extrémismu, kteří před soudem také vypovídali.

V průběhu samotného procesu,[52] který probíhal v Londýně dvaatřicet dní od 11. ledna do 11. dubna 2000, soudce Charles Gray několikrát konstatoval, že jeho úkolem není

ověřovat historická fakta. Přesto bylo od počátku zřejmé, že se soud nemůže při rozhodování o tom, zda je David Irving popíračem holocaustu vyhnout dokazování historických faktů potvrzujících genocidu židů za druhé světové války. A tomu pak také odpovídala i připravená dobrozdání obhajoby, která byla navíc v průběhu procesu doplněna izraelskou vládou speciálně pro tento soud uvolněnými paměťmi Adolfa Eichmanna.[53] Americký historik Christopher Browning [54] se zaměřil na důkazy potvrzující provedení konečného řešení židovské otázky, německý historik Peter Longerich[55] se věnoval zatemňující řeči nacistických dokumentů a Hitlerově odpovědnosti za holocaust a sociolog Hajo Funke[56] z Freie Universität v Berlíně zdokumentoval Irvingovo spojení s pravicovými radikály v Německu. Hlavní část obhajoby pak byla založena na přibližně čtyřsetstránkové tzv. "Peltově zprávě" o Osvětimi holandského historika Roberta Jan van Pelta[57] z univerzity ve Waterloo v Kanadě a sedmisetstránkovém pojednání profesora cambridžské univerzity Richarda J. Evanse nesoucí název "David Irving, Hitler a zapírání holocaustu".[58] Robert van Pelt byl vybrán obhajobou pro svoje znalosti o vyhlazovacím táboře v Osvětimi-Birkenau a jeho úkolem bylo popsat fungování tábora a jeho plynových komor a vyjádřit se k Leuchterově zprávě, což také učinil. Specialista na dějiny Německa Richard J. Evans se naopak věnoval Irvingově vlastní tvorbě a jeho pojednání se stalo hlavním důkazem obhajoby. Na základě podrobného studia Irvingových knih se mu totiž podařilo dokázat, že David Irving ve svých textech vědomě zkresluje historické prameny a dopouští se řady dalších provinění proti zásadám kritické historické práce proto, aby dokázal svoje sporné teze. Tak například jen analýza Irvingova výkladu Křišťálové noci v jeho monografii o Goebbelsovi zabrala sedmdesát stran Evansovy zprávy oproti jedenácti stranám textu v Irvingově knize. Sám profesor Evans pak přiznal, že byl šokován rozsahem Irvingových manipulací a nepravd, z nichž se podstatná část týkala holocaustu[59] a Hitlerovi úlohy v něm: "Neočekával jsem tak čirou hloubku dvojí hry, když jsem se začal zabývat Irvingovým zacházením s historickými prameny... Je jasné, že Irvingovo tvrzení o jeho důkladné znalosti materiálů, na jejichž základě musí psát dějiny nacistického Německa, je zcela oprávněná. Jeho četné, obrovské chyby nejsou proto pouhou ignorancí nebo lajdáctvím, nýbrž je zřejmé, že jsou vykalkulované a úmyslné. Právě to je dělá tak šokující." [60]

David Irving se na rozdíl od obhajoby zastupoval sám a po celou dobu procesu se snažil dokázat, že holocaust neproběhl tak, jak to tvrdí oficiální historiografie.[61] Tvrdil, že plynové komory a vyhlazovací tábory jsou velká lež, manipuloval s počty obětí a dával rovnítko mezi spojenecké bombardování Drážďan a Osvětim. Při výslechu Roberta van Pelta prohlašoval, že zavraždění statisíců židů v Osvětimi-Birkenau nebylo technicky ani organizačně možné a s Richardem Evansem se přel o to, zda byl hlavní příčinou velké úmrtnosti vězňů v nacistických koncentračních táborech tyfus, jehož rozšíření mělo podle něj zapříčinit spojenecké bombardování Německa. Dále obvinil Christophera Browninga z toho, že je agentem Izraele a při výslechu Petera Longericha, který trval týden a týkal se Hitlerovy odpovědnosti za holocaust, se soustředil na detaily a odváděl tak pozornost od hlavního tématu. K soudu si také nechal předvolat svědky, z nichž dva vystoupili před soudem proti svojí vůli a jen proto, že jim to nařídil soud. Prvním byl profesor Donald Cameron Watt z London School of Economics. Jeho svědectví o tom, jak to bylo po skončení války s ukořistěnými nacistickými dokumenty, chtěl Irving využít k podepření své teze, že pokud neexistoval Hitlerův rozkaz nařizující vraždění židů, tak je pravděpodobná i Hitlerova nevědomost o holocaustu. Jako druhý z nich se k soudu dostavil vojenský historik John Keegan, který měl potvrdit Irvingovu pověst znalce dějin druhé světové války a třetí říše, což také učinil. Současně ale prohlásil, že je perverzní tvrdit, že Hitler o holocaustu nevěděl. Irvingovo vystupování před soudem pak názorně demonstruje jeho křížový výslech, který s ním vedl na počátku procesu advokát Richard Rampton.[62] Na Ramptonovu otázku, zda pro něj znamená holocaust systematické vraždění nevinných lidí, odpověděl, že když vypustí slovo systematické, tak s ním může souhlasit. Na další otázku obhajoby, zda tedy popírá existenci plynových komor, odpověděl: "Já popírám,...ach, já používám toto slovo, ačkoli pro Vaši potřebu zde, ano, já popírám, že bylo možné zavraždit miliony lidí v oněch plynových komorách, jak nám historici až dosud tvrdili." [63] Když mu poté Richard Rampton uváděl jména bývalých vyhlazovacích táborů v

Polsku a chtěl vědět, zda byly podle jeho mínění skutečně vyhlazovacími tábory, tak odpovídal: "*Chelmo? - Ano. Belzec? - Není jisté. Treblinka? - Začínám pochybovat. Sobibor? - Nevím o tom.*" [64]

Přes veškeré úsilí se Davidu Irvingovi nepodařilo přesvědčit soud o oprávněnosti své žaloby. Ten se naopak přiklonil k žalované straně a dal jí za pravdu, v tom, že: 1) David Irving popírá holocaust, 2) nemá pravdu, když popírá existenci plynových komor v Osvětimi-Birkenau, 3) [Leuchterova zpráva](#) není věrohodným důkazem neexistence vraždění plynem v osvětimském táboře, 4) ustavičně manipuluje s fakty, falšuje je a uzpůsobuje svým ideologickým východiskům, 5) ve vylíčení bombardování Drážďan, které uváděl jako příklad spojeneckého zločinu, používal špatné statistiky, falešně reprodukoval výpovědi svědků a vyvozoval z nich špatné závěry, 6) byl ve spojení s pravicovými radikály a vystupoval na jejich shromážděních. Pro nedostatek důkazů se soud neshodl s obhajobou pouze v jediném bodě a to v tom, že David Irving neoprávněně manipuloval v ruských archivech s Goebbelsovými deníky. [65] Konečný verdikt soudu pak zněl, že David Irving je rasista, antisemita, popírač holocaustu a úmyslně falšuje historická fakta. [66] Podle verdiktu soudu měl také zaplatit soudní výlohy a nakladatelství Penguin Books odškodné ve výši 150 000 liber. K tomu ale zatím nedošlo, neboť obě strany se proti rozsudku odvolaly. Pro Davida Irvinga byl totiž rozsudek výsledkem procesních chyb soudce Charlese Graye. Nakladatelství Penguin Books, jehož soudní výlohy překročily částku dva miliony liber, zase požadovalo vyšší odškodné a to ve výši půl milionu liber. O tom, zda je skutečně získá, ale musí rozhodnout odvolací soud, což může trvat i několik let. Pro Davida Irvinga to sice znamená oddálení definitivního soudního rozhodnutí, ale experti vidí jeho šance u odvolacího soudu jako mizivé. Pokud se tento předpoklad vyplní, čeká ho bankrot. [67]

Německá novinářka a zpravodajka listu *Frankfurter Allgemeine Zeitung* Eva Menasse nazvala svoji knižní reportáž o soudním sporu David Irvinga s Deborah Lipstadt příznačně *Holocaust vor Gericht - Holocaust před soudem*. Tímto názvem vystihla podstatu procesu, v němž šlo o historická fakta týkající se genocidy židů za druhé světové války [68] a jehož význam spočívá v tom, že na základě vědecky podložených důkazů jednoznačně vyvrátil "*osvětimskou lež*". Díky tomu se také stal precedentem, na který je možné se odvolávat i v budoucnu, což si jistě dobře uvědomují i samotní revizionisté a přesvědčení zastánci "*osvětimské lži*", jak dokládá reakce Ernsta Zündela na Irvingovo neúspěšné soudní vystoupení: "*Tento arogantní Angličan, který chce vždycky dělat všechno sám, tímto procesem věci revizionistů jen uškodil.*" [69] V procesu šlo ale jen zdánlivě pouze o historický aspekt holocaustu. Neméně důležitý je totiž i jeho aspekt politický, který je přítomen v řadě dalších závažných otázek týkajících se místa holocaustu v kolektivní paměti společnosti a veřejného zacházení se vzpomínkami na tento zločin. Má například pravdu americký historik Peter Novick, jenž ve své hojně diskutované knize o úloze holocaustu v životě americké poválečné společnosti [70] tvrdí, že podoba památky na vyhlazení evropských židů se proměňovala a proměňuje v závislosti na měnící se politice a podle toho, jak se zapojuje do služeb aktuálních zájmů a veřejných diskusí? Plyne z toho potom mimo jiné, že v současnosti probíhající odškodnění zbývajících obětí nacismu, pro něž se někdy používá polemické označení "*Shoa Business*" nebo "*The Holocaust Industry*", [71] je pouze výsledkem studené války? A jak je to ostatně s již zmíněnými šířiteli "*osvětimské lži*"? Jaký způsob obrany je proti nim nejúčinnější? Mají se přijímat zvláštní zákony přímo postihující toto novodobé hlásání rasové nesnášenlivosti, jak je tomu například v Německu a Rakousku? I to jsou otázky, které je si třeba klást v souvislosti se soudním procesem Davida Irvinga s Deborah Lipstadt, jenž má navíc zvláštní význam i pro české prostředí. David Irving totiž patří již řadu let na českém knižním trhu k nejpřekládanějším zahraničním autorům v oblasti historické literatury, ale odborná historická obec věnuje jeho knihám minimální pozornost. Výsledkem je, že v Čechách probíhá za tichého přihlížení historiků revize dějin druhé světové války a ta má navíc nemalý čtenářský ohlas. [72]

Naproti tomu nebyla do dnešní doby do češtiny přeložena žádná(!) z velkých přehledových prací světové historiografie o tragédii evropských židů ve dvacátém století. V této souvislosti je proto nutné položit si otázku, jaké postavení zaujímá holocaust v kolektivní paměti české společnosti? Zatím se zdá, že je fixována především na svůj vlastní osud let 1938-1945. Neměla by ale díky němu, jakkoli byl tragický, přehlížet jiné osudy, židovský nevyjímaje.

P. S.: 20. července 2001 prohrál David Irving u odvolacího soudu svoje odvolání proti původnímu rozsudku z 11. dubna 2000.

Poznámky:

[1] Narodil se v roce 1938, nedostudoval fyziku, hospodářské vědy a historii na londýnské univerzitě.

[2] Např. David Irving: *The Destruction of Dresden*, London 1963 (česky 1997); David Irving: *The Rise and fall of the Luftwaffe. The Life of Luftwaffe Marshall Erhard Milch*, London 1970 (česky 1996); David Irving: *The Trail of the Fox. Biography of Field Marshal Erwin Rommel*, London 1977 (česky 1995); David Irving: *Hitler's Wars*, New York 1977; David Irving: *Hitler's War and the War Path 1933-1945*, London 1991 (česky 1998); David Irving: *Goring: A Biography*, London 1991 (česky 1998); David Irving: *Goebbels: Mastermind of the Third Reich*, London 1996 (česky 1999); David Irving: [Nuremberg: The last battle](#), London 1996 (česky 1997) a dal.

[3] Kontaktů s řadou pamětníků z nacistické éry využil např. k získání deníků styčného důstojníka mezi A. Hitlerem a J. Goebbelsem Walthera Hewela. Sadu dokumentů pak daroval archivu Institutu für Zeitgeschichte v Mnichově, kde jsou uloženy jako David Irving Sammlung.

[4] Blíže viz např. B. Bailer-Galanda, W. Benz, W. Neugebauer: *Die Auschwitzleugner. "Revisionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996.

[5] B. Bailer-Galanda: "Revisionismus" - pseudowissenschaftliche Propaganda des Rechtsextremismus, in: *Die Auschwitzleugner. "Revisionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996, s. 19-20.

[6] Viz přehled nejznámějších představitelů revizionistické scény a jejich děl v Bailer-Galanda, Benz, Neugebauer: *Die Auschwitzleugner. "Revisionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, s. 320-380.

[7] Něco jiného představuje revizionismus ve spojení s dějinami dělnického hnutí - týká se historické diskuse o cílech a metodách tohoto hnutí!

[8] E. H. Barnes (1889-1968) působil na různých amerických univerzitách, kde se věnoval hlavně dějinám západní civilizace. Po druhé světové válce byl vydavatelem řady prací zpochybňujících německou vinu za rozpoutání války i nacistické zločiny. Z jeho prací např. E. H. Barnes: *The Genesis of the World War. An Introduction to the Problem of War Guilt*, 1926; E. H. Barnes: *Was Roosevelt Pushed Into Popular Demand in 1941?*, 1952 a E. H. Barnes: *Pearl Harbor after a Quarter of Century*, 1968.

[9] Bailer-Galanda: *"Revisionismus" - pseudowissenschaftliche Propaganda des Rechtsextremismus*, s. 20.

[10] V jazykovém úzu mezinárodního práva znamená revizionismus snahu o změnu smluv spojených s mezinárodním smluvním pořádkem, tedy změnu hranic.

[11] W. Benz: "Revisionismus" in Deutschland., in: *Die Auschwitzleugner. "Revizionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996, pp. 38-41.

[12] H. Gramml: *Alte und neue Apologeten Hitlers.*, in: W. Benz (ed.): *Rechtsextremismus in Deutschland. Voraussetzungen, Zusammenhänge, Wirkungen*, Frankfurt am Main 1994, p. 36. Ke Kleistově knize také H. Buchheim: *Zu Kleists "Auch Du warst dabei"*., in: *Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte*, 2. sv., , pp. 177-192.

[13] V USA je hlavním centrem revizionistických aktivit Institute for Historical review v Kalifornii. Tento institut také patří k jednomu z hlavních revizionistických center ve světě. K tomu viz J. Wetzel: "Die Leugnung des Genozids im Internationalen Vergleich", in: *Die Auschwitzleugner. "Revizionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996, pp. 52-72.

[14] K tomu viz G. R. Ueberschär: "Das "Unternehmen Barbarossa" gegen die Sowjetunion - ein Präventivkrieg", in: *Die Auschwitzleugner. "Revizionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996, pp. 182-205.

[15] Téma spojeneckých zločinů je trvalým evergreenem revizionistů. Viz např. česky vydanou práci i D. Irving: *Norimberk. Poslední bitva*, Praha 1995, kterou je možné doporučit českým čtenářům jako "učebnici" revizionistického výkladu dějin druhé světové války.

[16] K vývoji historického revizionismu a proměně jeho témat viz např. U. Schneider: "Auschwitz und der Geschichtsrevisionismus", in: *Auschwitz - ein Prozeß. Geschichte - Fragen - Wirkungen*, Köln 1994, pp. 113-123; "Auschwitz-Lüge", in: I. Gutmann (ed.): *Enzyklopädie des Holocaust. Die Verfolgung und Ermordung der europäischen Juden.*, I, A-G. sv., München - Zürich 1995, pp. 121-127; H. Gramml: "Alte und neue Apologeten Hitlers", in: W. Benz (ed.): *Rechtsextremismus in Deutschland. Voraussetzungen, Zusammenhänge, Wirkungen*, Frankfurt am Main 1994, p. 36, s. 30-66; G. Spann: "Methoden rechtsextremer Tendenzges-Geschichtsschreibung und Propaganda", in: B. Bailer-Galanda, W. Benz, W. Neugebauer (ed.): *Die Auschwitzleugner. "Revizionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996, pp. 73-97.

[17] Ke kořenům a funkci antisemitismu v pravicově extrémistické literatuře blíže např. G. B. Ginzel: "Antisemitismus von Rechts. Zur Funktion des Antisemitismus in der rechtsextremen Literatur", in: G. B. Ginzel (ed.): *Antisemitismus. Erscheinungsformen der Judenfeindschaft gestern und heute*, Bielefeld 1991, pp. 269-284.

[18] K tomu viz W. Neugebauer: «"Revisionistische" Manipulation der Zahl der Holocaustopfer», in: B. Bailer-Galanda, W. Benz, W. Neugebauer (ed.): *Die Auschwitzleugner. "Revizionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996, pp. 164-169. Vedle manipulace s počty obětí patří k oblíbeným např. i manipulace s leteckými snímky Osvětimi nebo popírání pravosti deníku Anny Frankové. Viz také R. Seidl: [Osvětim fakta versus fikce. Nové a utajované poznatky o holocaustu](#), Berchem (rok vydání neuveden). Tato brožura, která je šířena v 90. letech v Čechách z Belgie, obsahuje všechny základní revizionistické argumenty používané k popírání holocaustu.

[19] K tomu viz např. M. Tiedemann: *"In Auschwitz wurde niemand vergast". 60 rechtsradikale Lügen und wie man sie widerlegt*, München 2000; G. Heinsohn: *Warum Auschwitz? Hitlers Plan und die Ratlosigkeit der Nachwelt*, Reinbek bei Hamburg 1995,

pp. 35-128.

[20] Ernst Zündel, žijící od roku 1957 v Kanadě, patří k nejznámějším a především nejaktivnějším představitelům mezinárodní revizionistické a neonacistické scény. Kromě jiného vydává od roku 1976 ve svém nakladatelství Samisdat v Torontu revizionistickou a neonacistickou literaturu, kterou dodává do Evropy. Za svoji činnost byl několikrát odsouzen a trestně stíhán v Kanadě i v Německu.

[21] Robert Faurisson navazuje ve Francii na "tradici", kterou zahájil v roce 1950 bývalý vězeň koncentračního tábora v Buchenwaldu Paul Rassinier vydáním textu *Le Mensonge d'Ulysse* (německy Paul Rassinier: *Die Lüge des Odysseus*, Wiesbaden 1951), v němž tvrdil, že 6 milionů židovských obětí je výmysl světového židovstva. V průběhu 70. let zpochybňoval existenci plynových komor v Osvětimi a mimo jiné tvrdil, že v USA zveřejněné letecké snímky osvětimských krematorií, které dokládají existenci otvorů pro vhazování cyklonu B na jejich střeše, byly po válce upraveny. S tím je spojen i jeho nejznámější výrok "žádné díry, žádný holocaust." V roce 1980 označil ve francouzském rozhlasu holocaust za část historické lži a v letech 1983 a 1991 byl za tyto výroky odsouzen francouzskými soudy.

[22] K Leuchterově zprávě viz např. T. Bastian: *Auschwitz und die "Auschwitzlüge". Massenmord und Geschichtsfälschung*, München 1994, pp. 74-85; H. Graml: "Auschwitzlüge und Leuchter Bericht", in: H. Lichtenstein, O. R. Romberg (ed.): *Täter - Opfer - Folgen. Der Holocaust in Geschichte und Gegenwart*, Bonn 1997, pp. 91-100; G. Wellers: "Der "Leuchter-Bericht" über die Gaskammern von Auschwitz", 7. sv., *Dachauer Hefte* 1991, pp. 230-241. Fredu A. Leuchterovi je také věnován filmový dokument Errola Morrisa z roku 1999 *Mr. Death - The Rise and Fall of Fred Leuchter*.

[23] Inspirován praxí v amerických plynových komorách Leuchter tvrdil, že se smrtící složka cyklonu B kyselina kyanovodíková může uvolňovat pouze při teplotách vyšších než 20 stupňů Celsia, což prý v nevytopených plynových komorách v Osvětimi nebylo možné. Zamtlčel přitom ovšem fakt, že při plynování bylo do komor nacpáno tolik osob, že již jejich samotná tělesná teplota vytvářela dostatečně vysokou teplotu v uzavřeném prostoru. K jeho dalším argumentům patřila tvrzení, že v troskách krematorií, jejichž součástí byly plynové komory, našel sotva zjiřitelné stopy smrtící látky, dále že se cyklon B používal v Osvětimi pouze k dezinfekci (sic!) a otvory ve stropěch částečně dochovaných krematorií I a II v Osvětimi-Birkenau určené k vhazování cyklonu B jsou poválečným výtvozem. V neposlední řadě se také snažil dokázat, že díky podmáčené půdě nemohly být v Osvětimi-Birkenau hromadně páleny mrtvolky v hlubokých jámách. Nebral při tom v úvahu, že podzemí voda byly odváděna do Visly kanály vybudovanými táborovými vězni.

[24] Bailer: *Die "Revisionisten" und die Chemie* .

[25] J. C. Pressac: *Lés Crématoires d'Auschwitz*, Paris 1993. Pikantní na Pressacově práci je okolnost, že její autor patřil původně k [přivržencům R. Faurissona](#), ale váha důkazů ho přesvědčila o neudržitelnosti teze o "osvětimské lži".

[26] W. Benz: «"Revisionismus" in Deutschland», in: *Die Auschwitzleugner. "Revizionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit*, Berlin 1996, pp. 38-41, s. 45-51.

[27] K Irvingovým aktivitám viz např. Bailer-Galanda, Benz, Neugebauer: *Die Auschwitzleugner. "Revizionistische" "Geschichtslüge" und historische Wahrheit* , s. 345-348; T. Bastian: *Auschwitz und die "Auschwitzlüge". Massenmord und Geschichtsfälschung*, München 1994, pp. 74-85, s. 81-83; D. Lipstadt: *Denying the Holocaust. The Growing Assault on Truth and Memory*, London 1994 (česky 2001).

[28] R. Rosenbaum: *Explaining Hitler*, New York 1998. V textu odkazují na německé vydání R. Rosenbaum: *Explaining Hitler. Die Hitler-Debatte: auf der Suche nach dem Ursprung des Bösen*, München-Wien 1999.

[29] Rosenbaum: *Explaining Hitler. Die Hitler-Debatte: auf der Suche nach dem Ursprung des Bösen*, s. 340-341.

[30] Americkému vydání předcházelo německé vydání D. Irving: *Hitler und seine Feldherren*, Frankfurt am Main-Berlin-Wien 1945, v němž nakladatelství Ullstein neotisklo Irvingovu tezi o tom, že Hitler do října 1943 o vraždění židů nevěděl. Irving se od tohoto vydání distancoval.

[31] To se týká i českého vydání Irvingovy knihy D. Irving: *Hitlerova válka a válečná stezka let 1933-1945*, Brno 1998.

[32] R. Rosenbaum: *Explaining Hitler. Die Hitler-Debatte: auf der Suche nach dem Ursprung des Bösen*, München-Wien 1999, s. 342.

[33] R. Rosenbaum: *Explaining Hitler. Die Hitler-Debatte: auf der Suche nach dem Ursprung des Bösen*, München-Wien 1999, s. 336-337.

[34] První z nich o spojeneckém bombardování Drážďan na jaře 1945 jako o masakru, který měl pokořit nacismem zkažený národ, a největším zločinu proti lidskosti v dějinách, najdeme již v jeho první knize z první poloviny šedesátých David Irving: *The Destruction of Dresden*, London 1963, s. 257.

[35] K ní patří např. Irvingovy veřejné nabídky finančních odměn tomu, kdo vyvrátí jeho tvrzení. Ke své veřejné prezentaci využil i aféru s falešnými Hitlerovými deníky z první poloviny 80. let, které nejprve na rozdíl Hugh Trevera- Ropera, jehož odborná pověst tím silně utrpěla, označil za falzum, aby po té zase změnil názor. K tomu R. Harris: *Selling Hitler*, New York 1986 (česky *Obchod s Hitlerem*. Praha 1993).

[36] E. Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, Berlin 2000, s. 86.

[37] Kromě toho, že se odvolával na neexistenci Hitlerova písemného rozkazu k vraždění a neváhal pro doložení svých názorů manipulovat s dobovými prameny, spočívá jeho rafinovanost v tom, že neupírá Hitlerovi jiné zločiny. K rané kritice Irvingových závěrů viz např. E. Jäckel: *Hitler und Mord an den europäischen Juden. Die Widerlegung einer absurden These*, Frankfurter allgemeine Zeitung, 25. 8. 1977, pp. 147-147; M. Broszat: "Hitler und die Genesis der "Endlösung". Aus Anlaß der Thesen von David Irving", in: *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, 25. sv., 1977, pp. 737-775. Odpovědí na Irvingovu interpretaci holocaustu byla také mezinárodní konference ve Stuttgartu o genocidě židů za II. sv. války, viz E. Jäckel, J. Rohwer: *Der Mord an den Juden im Zweiten Weltkrieg*, Stuttgart 1985. Dále též P. Zeman: "Hitler o Osvětimi nevěděl! - tvrdí skandální kniha. Šedesát let po okupaci Čech a Moravy vycházejí bez povšimnutí odborníků publikace, které zamlčují nacistické zločiny", *Lidové noviny*, 13. 3. 1999, p. 19.

[38] Při svých vystoupeních v bývalé NDR, z nichž je nejčastěji připomínán projev v Halle 9. 11. 1991, tj. v den výročí Křišťálové noci, prohlašoval, že Hitler holocaust nenařídil a nevěděl o něm, a že masové vraždění židů v Osvětimi je legenda. Dále tvrdil, že plynové komory v koncentračních táborech neexistovaly, byly geniálním výmyslem anglických úřadů pro psychologické vedení války a v bývalých táborech v Polsku byly zřízeny po válce jako pouhé atrapy pro turisty. Viz *Freispruch für Hitler*, in: *Der Spiegel*, 9. sv., 1992,

pp. 88-94.

[39] v L. Lang: *Das Eichmann-Protokoll. Tonbandaufzeichnungen der israelischen Verhöre*, Berlin 1982.

[40] R. Aschenauer: *Ich Adolf Eichmann*, Leoni am Starnberger See 1980, pp. 177-177.

[41] K tomu viz *Freispruch für Hitler*, in: *Der Spiegel*, 9. sv., 1992, pp. 88-94; R. Rosenbaum: *Explaining Hitler. Die Hitler-Debatte: auf der Suche nach dem Ursprung des Bösen*, München-Wien 1999, s. 328-335.

[42] Český D. Irving: *Goebbels: Pán myšlenek třetí říše*, Brno 1998.

[43] Goebbelsovými deníky je Irving fascinován již řadu desetiletí. V roce 1969 dokonce podnikl se svolením východoněmeckých úřadů výpravu do bývalé NDR, jejímž cílem mělo být objevení skleněných desek s kompletně přefocenými deníky, jejichž originály se ztratily na konci války.

[44] Z knih novinářky Gitty Serenyové patří k nejvýznamnějším její práce o veliteli vyhlazovacího tábora v Treblince Franzu Stanglovi Gitta Sereny: *Into that darkness: from mercy killing to mass murder*, London 1974, která vznikla na základě rozhovorů Serenyové se Stanglem v německém vězení. V něm si Stangl odpykával svůj doživotní trest po tom, co byl v roce 1967 zatčen v Brazílii a po vydání do SRN odsouzen v prosinci 1970 v Düsseldorfu na doživotí za zavraždění 900 000 osob v Treblince (zemřel 1971). Český vyšla doposud jediná práce Gitty Serenyové a to v roce 1998 objemná kniha o Albertu Speerovi Gitta Sereny: *Albert Speer: zápas s pravdou*, 1998 (poprvé anglicky jako Albert Sperr: *His Battle with Truth*, London 1995)

[45] Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 60-61.

[46] Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 61.

[47] Její český překlad by měl být publikován v letošním roce.

[48] Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 9-10.

[49] Od roku 1997 je lhůta pouze jednoletá..

[50] Lipstadt: *Denying the Holocaust. The Growning Assault on Truth and Memory*, s. 17.

[51] N. Tolstoj: *Victims of Yalta*, London 1979 (česky *Oběti Jalty*. Praha 1999).

[52] Za část podkladů k procesu děkuji Prof. Jřímu Peškovi.

[53] Adolf Eichmann je napsal v letech 1960-1962 v izraelském vězení (čítají 1300 rukou psaných stran) a na základě rozhodnutí bývalého izraelského prezidenta Davida Ben Guriona byly až do procesu nepřístupné. Důvodem bylo Eichmannovo zkreslené líčení holocaustu, ale také to, aby nemohli mít Eichmannovi synové jako jeho právní dědici zisk z jejich vydání. Pro soud byly uvolněny až na žádost obhajoby Deborah Lipstadt.

[54] Z řady jeho prací je nejznámější kniha Ch. Browning: *Ordinary Men: Reserve Police*

Battalion 101 and the Final Solution in Poland, New York 1992, která zahájila na počátku 90. let novou vlnu diskusí o holocaustu věnovaných především podílu obyčejných Němců na vraždění židů.

[55] Peter Longerich patří již řadu let k předním německým znalcům třetí říše. Z jeho četných prací patří k nejvýznamnějším Peter Longerich: *Propagandisten im Krieg. Die Presseabteilung des Auswärtigen Amtes unter Ribbentrop*, München 1987 a Peter Longerich: *Hitler Stellvertreter. Führung der Partei und Kontrolle des Staatsapparates durch den Stab Heß und die Partei-Kanzlei Bormanns.*, München-London-New York 1992. V roce 1998 pak publikoval objemnou práci Peter Longerich: *Politik der Vernichtung. Eine Gesamtdarstellung der nationalsozialistischen Judenverfolgung*, München-Zürich 1998.

[56] Z Funkeho prací viz např. Hajo Funke: *Brandstifter. Deutschland zwischen Demokratie und völkischem Nationalismus*, Göttingen 1993 a H. Funke, G. Schoenberner: *Rechtsextremismus. Ideologie und Gewalt*, Berlin 1995.

[57] Např. v roce 1996 publikoval společně se známou americkou historičkou Deborah Dwork knihu Robert Jan von Pelt, Deborah Dwork: *Auschwitz. 1270 to the Present*, New York 1996, která je věnována historii osvětimského sídelního prostoru v průběhu staletí s důrazem na jeho úlohu za druhé světové války jako jednoho z hlavních center vyvražďování židů.

[58] R. J. Evans: *Lying About Hitler: History, Holocaust and the David Irving Trial*, New York 2001. Toto pojednání se stalo východiskem pro Evansovu práci publikovanou na začátku letošního března v New Yorku pod názvem.

[59] Čeští čtenáři se mohou seznámit s Irvingovým překrucováním holocaustu např. v prvním českém vydání jeho monografie o Hitlerovi. Viz D. Irving: *Hitlerova válka a válečná stezka let 1933-1945*, Brno 1998, s. 466-479.

[60] Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 93.

[61] K průběhu procesu viz Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 73-161.

[62] Deborah Lipstadt zastupoval advokát Anthony Julius, který se nejen ve Velké Británii proslavil tím, že vyjednával s královskou rodinou o podmínkách rozvodu princezny Diany. Protože ale nebyl oprávněn vést obhajobu před vrchním soudem, vedl ji za něj Richard Rampton.

[63] Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 79-80.

[64] Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 80-81.

[65] Causa Goebbelsovy deníky nemusí být tímto skončena, neboť v roce 1996 David Irving žaloval také Gitu Serenyovou kvůli jejímu článku v Observeru z 21. dubna téhož roku (*Spin Time For Hitler*), v němž ho obvinila s nerespektivním zacházením s těmito deníky. Není ovšem jisté za se David Irving odhodlá jít znovu k soudu a riskovat tím další případnou prohru.

[66] Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, s. 157.

[67] E. Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, Berlin 2000, s. 187.

[68] V této souvislosti je spojován Irvingův proces s tzv. Mermelsteinovým procesem z přelomu 70. a 80. let. V něm šlo o to, že v roce 1979 vypsala Insitute for Historical review odměnu 50 000 dolarů za dokázání existence plynových komor v Osvětimi. Odmítl ovšem uznat svědectví bývalého osvětimského vězně Mela Mermelstein a peníze mu vyplatil až po prohraném soudním procesu v roce 1985.

[69] E. Menasse: *Der Holocaust vor Gericht. Der Prozess um David Irving*, Berlin 2000, s. 179.

[70] P. Novick: *The Holocaust in American Life*, Houghton Mifflin 1999.

[71] Stejný název nese další z diskutovaných knih N. G. Finkelstein: *The Holocaust Industry: Reflection on the Exploitation of Jewish Suffering*, Verso Books, 2000.

[72] Například v dubnu 1998 byla Irvingova biografie J. Goebbelse uváděna mezi nejprodávanějšími tituly v různých knihkupectvích v Čechách a na Moravě. Viz *Kultura ze severní Moravy*, Mladá fronta, 3. 4., 7. 4. a 22. 4. 1998, s. 3 a 4; *Pro volný čas ze severních Čech*, Mladá fronta, 29. 4. 1998, s. 4. Jeho kniha *Hitlerova válka a válečná stezka let 1933-1945* pak vyšla v loňském roce již ve druhém vydání.

Studie byla otištěna ve sborníku O dějinách a politice. Janu Křenovi k sedmdesátinám. Praha 2001, s. 209-231.

http://www.holocaust.cz/cz2/resources/texts/zeman_irving

AAARGH

THE WEBSITE WAS FOUNDED IN 1996 BY AN INTERNATIONAL TEAM

<http://vho.org/aaargh>

<http://aaargh.com.mx>

<http://litek.ws/aaargh>

If you intend to connect to the AAARGH website from France, you need an anonymizer.

<HTTP://ANON.FREE.ANONYMIZER.COM/HTTP://WWW.AAARGH.COM.MX/>

OR: <HTTP://AAARGH.COM.MX.NYUD.NET:8090>

We work in French, English, German, Spanish, Italian, Rumenian, Russian, Chech, Danish, Indonesian, Portuguese, Dutch, Hungarian...

THE QUARTERLIES OF AAARGH

<http://geocities.com/ilrestodelsiclo>

Conseils de révision

Gaette du Golfe et des banlieues

The Revisionist Clarion

Il resto del siclo

El Paso del Ebro

Das kausale Nexusblatt

O revisionismo em lingua português

Arménichantage

BOOKS (260) PUBLISHED BY AAARGH ON INTERNET

<http://vho.org/aaargh/fran/livres/livres.html>

<http://aaargh.com.mx/fran/livres/livres.html>

FREE SUBSCRIBE: (E-MAIL)

revclar@yahoo.com.au

elrevisionista@yahoo.com.ar

MAIL:

aaarghinternational@hotmail.com